

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М.В. Поляков

« ____ » _____ 2018 р.

УЗГОДЖЕНО

Проректор

з науково-педагогічної роботи

_____ В.А. Куземко

« ____ » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
за спеціальністю 231 Соціальна робота
(Освітня програма – Соціальна робота)

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету медичних технологій діагностики та реабілітації
від « ____ » _____ 2018 р. протокол № _____
Голова вченої ради _____ (М.Б. Щербиніна)

Дніпро
2018

Укладач програми:

Осетрова Оксана Олександрівна, професор кафедри соціальної роботи

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри:

соціальної роботи від «__» _____ 2018 р. протокол № ____

Завідувач кафедри _____ (Л.Ю. Кримчак)

- на засіданні науково-методичної ради за спеціальністю 231 Соціальна робо-

та від «__» _____ 2018 р. протокол № ____

Голова _____ (О.О. Осетрова)

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Додаткове випробування – оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти за освітнім ступенем магістра, що проводиться у формі фахового випробування.

Додаткове вступне випробування складають вступники, які здобули освітній ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за іншою спеціальністю (напрямом підготовки). Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом додаткового вступного випробування отримали не менше 75 балів за шкалою від 0 до 100 балів, що відповідає оцінці «зараховано» за шкалою «зараховано»/«не зараховано».

Програма додаткового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 231 Соціальна робота (Освітня програма – Соціальна робота) містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.130102 Соціальна робота:

1. Методи соціальних досліджень.
2. Сім'єзнавство.
3. Формування здорового способу життя.
4. Соціальна профілактика.
5. Соціальна робота з різними групами клієнтів.

II. ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

1. Методи соціальних досліджень.

Тема 1. Складники методологічного та процедурного розділів програми соціального дослідження.

Тема 2. Поняття проблеми дослідження. Роль процедури визначення об'єкта й предмета дослідження в конкретизації проблемної ситуації.

Тема 3. Вимоги до формулювання мети й завдань, їх зумовленість характером дослідження.

Тема 4. Операціоналізація понять. Принципи побудови емпіричних індикаторів досліджуваного об'єкта, їх зв'язок із завданнями дослідження.

Тема 5. Вимоги до формулювання гіпотез дослідження.

Тема 6. Планування соціального дослідження.

Тема 7. Типи стратегічних планів дослідження та передумови їх застосування.

Тема 8. Поняття вибірки, вибіркового та суцільного дослідження, генеральної сукупності, критеріїв репрезентації.

Тема 9. Репрезентативність як основна властивість вибірки та результатів емпіричного дослідження.

Тема 10. Вимірювання як універсальний пізнавальний прийом. Поняття рівнів вимірювання.

Тема 11. Сутність та логіка експериментального аналізу досліджуваних об'єктів і явищ, методологічні й процедурні вимоги до його застосування.

Тема 12. Складові експериментальної системи. Характерні ознаки соціального експериментування. Функції експерименту.

Тема 13. Особливості спостереження як основного та допоміжного методу отримання соціальної інформації.

Тема 14. Сутність та характерні риси наукового спостереження.

Тема 15. Система індикації емпіричних ситуацій.

Тема 16. Інтерв'ю як основна форма усних опитувань. Види інтерв'ю.

Тема 17. Специфіка анкетування у соціальних дослідженнях.

Тема 18. Сутність та прикладне значення соціометрії як методу аналізу малих груп.

2. Сім'єзнавство.

Тема 1. Поняття шлюбу й сім'ї.

Тема 2. Соціально-природні функції сім'ї в людському суспільстві. Суспільні та індивідуальні функції сім'ї. Типологія сімейних структур.

Тема 3. Шлюбні звичаї давніх слов'ян.

Тема 4. Шлюб і сім'я часів Київської Русі.

Тема 5. Українська сім'я в доіндустріальну епоху.

Тема 6. Визначальні мотиви сучасного шлюбного вибору.

Тема 7. Шлюбно-сімейні орієнтації в сучасному українському суспільстві.

Тема 8. Сексуальна та репродуктивна життєдіяльність сучасної сім'ї.

Тема 9. Сучасні типи морального обґрунтування сексуальної поведінки.

Тема 10. Теорії дошлюбної сексуальної поведінки.

Тема 11. Динаміка сексуальної поведінки в шлюбі та гармонія подружніх стосунків.

Тема 12. Поняття планування сім'ї. Шлюбно-сімейні орієнтації та дітородна ситуація в Україні.

Тема 13. Світоглядні й побутові виміри шлюбно-сімейних відносин.

Тема 14. Стосунки поколінь у сучасній сім'ї.

Тема 15. Фамілістичні чинники соціальної політики та сімейно орієнтовані напрямки соціальної роботи.

Тема 16. Сімейно орієнтований підхід у системі соціального захисту дитинства.

Тема 17. Зміцнення сім'ї як чільний спосіб повного задоволення потреб дитини.

Тема 18. Застосування соціальних технологій у роботі із сім'єю.

3. Формування здорового способу життя.

Тема 1. Еволюція поглядів на проблему здоров'я і здорового способу життя.

Тема 2. Сучасні підходи до розуміння понять «здоров'я», «здоровий спосіб життя», їх складників та передумов.

Тема 3. Провідні сторони (аспекти) здоров'я людини та його передумови.

Тема 4. Складники та емпіричні індикатори здорового способу життя.

Тема 5. Заходи та нормативні документи ВООЗ з пропаганди та впровадження здорового способу життя.

Тема 6. Вітчизняне законодавство з питань формування здорового способу життя.

Тема 7. Правове забезпечення заходів ювенальної політики з питань впровадження здорового способу життя.

Тема 8. Оцінка стану здоров'я та чинників здорового способу життя української молоді.

Тема 9. Субкультура як чинник формування світогляду людини й її установок щодо власного способу життя.

Тема 10. Вплив ЗМІ на формування цінностей та установок громадян у питанні збереження здоров'я.

Тема 11. Громадські організації та їх значення у впровадженні позитивних цінностей у питаннях формування способу життя молоді.

Тема 12. Роль культурних цінностей і національних традицій у формуванні способу життя й ставлення до проблеми здоров'я.

Тема 13. Вітчизняний досвід впровадження соціальних програм і проектів громадських організацій з формування здорового способу життя.

Тема 14. Програми й заходи з формування здорового способу життя за кордоном.

Тема 15. Роль міжсекторного партнерства в ініціюванні та впровадженні соціально орієнтованих проектів і програм.

Тема 16. Державні соціальні програми як комплексний механізм попередження і розв'язання проблем, пов'язаних зі здоров'ям.

Тема 17. Методики діагностики самопочуття людини.

Тема 18. Прикладні методики формування свідомого ставлення індивідів і соціальних груп до проблеми збереження індивідуального й громадського здоров'я.

4. Соціальна профілактика.

Тема 1. Об'єкти та суб'єкти соціальної профілактики.

Тема 2. Різновиди соціальної профілактики.

Тема 3. Рівні здійснення соціальної профілактики.

Тема 4. Основні методи соціальної профілактики.

Тема 5. Соціальні норми, які мотивують альтруїстичну поведінку.

Тема 6. Соціально-психологічні феномени та установки в групі.

Тема 7. Конформізм людини та нонконформізм.

Тема 8. Соціально-психологічна установка та її функції.

Тема 9. Групова поляризація.

Тема 10. Профілактика вживання алкоголю в молодіжному середовищі.

Тема 11. Методологія профілактики наркотизму.

Тема 12. Консультування осіб до проведення тесту на ВІЛ та після проведення тесту.

Тема 13. Соціальні проблеми та потреби ВІЛ-інфікованих людей в Україні.

- Тема 14. Соціальний діагноз ВІЛ інфікованого та хворого на СНІД.
Тема 15. Питання профілактики ВІЛ-інфекції.
Тема 16. Причини соціального сирітства.
Тема 17. Діяльність консультаційних пунктів та соціальних центрів матері та дитини (КП та СЦМД).
Тема 18. Рівень дитячої бездоглядності й безпритульності як показник соціальної профілактики

5. Соціальна робота з різними групами клієнтів.

- Тема 1. Соціальна робота з людьми, які живуть з ВІЛ/ СНІДом.
Тема 2. Соціально-психологічна робота з ВІЛ-позитивними дітьми та їх сім'ями.
Тема 3. Практичні методи роботи із сім'ями та дітьми до та після розкриття ВІЛ-статусу.
Тема 4. Концепція освіти «рівний – рівному».
Тема 5. Структура наркологічної служби в Україні.
Тема 6. Сутність поняття та стадії співзалежності.
Тема 7. Форми і методи роботи зі спів залежністю.
Тема 8. Діагностика рівня співзалежності.
Тема 9. Сутність домашнього насильства та його основні види в сім'ї.
Тема 10. Форми та методи роботи з дітьми, які пережили насильства.
Тема 11. Діагностика насильства.
Тема 12. Профілактики психологічного насильства в освітньому середовищі.
Тема 13. Робота з жінками-жертвами насильства у сім'ї в центрах.
Тема 14. Мобінг. Консультування в ситуації мобінгу.
Тема 15. Види соціальної роботи з дітьми - інвалідами у системі охорони здоров'я.
Тема 16. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими можливостями.
Тема 17. Підготовка до сімейного життя дітей - інвалідів.
Тема 18. Особливості розвитку дітей з аутизмом. Специфіка взаємин дитини з аутизмом з однолітками.

III. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. До навчальної дисципліни «Методи соціальних досліджень».

Основна

1. Іванов В.Ф. Контент-аналіз: Методологія і методика дослідження ЗМК: Навч. посібник [Текст] / В.Ф. Іванов. – К., 1994. – 112 с.
2. Паніна, Н.В. Технологія соціологічного дослідження [Текст] / Н.В. Паніна. – 2-ге видання. – К.: НАН України, 2007. – 320 с.

Додаткова

1. Борисова Ю.В. Методологія та методи соціальних досліджень: Посібник до вивчення дисципліни. – Д.: РВВ ДНУ, 2005. – 44 с.
2. Паніотто, В.І. Статистичний аналіз соціологічних даних [Текст] / В.І. Паніотто, В.С. Максименко, Н.М. Харченко. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 270 с.

2. До навчальної дисципліни «Сім'єзнавство».

Основна

1. Глазунов С.В. Соціологія сім'ї: Навч. посіб. [Текст] / С.В. Глазунов. – Д.: РВВ ДДУ, 2000. – 140 с.
2. Глазунов, С.В. Теорія сім'ї і сімейної політики: Посібник до вивчення курсу «Сім'єзнавство» [Текст] / С.В. Глазунов. – Д.: РВВ ДНУ, 2012. – 44 с.

Додаткова

1. Батьківство в радість. Тренінговий курс з формування батьківської компетентності [Текст] / Авт.-упоряд. Г.М. Лактіонова, І.Д. Зверева. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: Фенікс, 2009. – 360 с.
2. Зберегти сім'ю. Соціальна робота із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах [Текст] / Автори-упорядники: О.М. Мороз, Г.І. Постолюк, Т.В. Семигіна, О.С. Шпіленко. – К.: ЕКМО, 2008. – 160 с.

3. До навчальної дисципліни «Формування здорового способу життя».

Основна

1. Єжова О.О. Здоровий спосіб життя: Навч. посіб. [Текст] / О.О. Єжова. – Суми: Унів. книга, 2010.
2. Яременко О.О. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи [Текст] / О.О. Яременко, О.О. Балакірева, О.В. Вакуленко, М.Ю. Варбан та ін. – К.: УІСД, 2000.

Додаткова

1. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини: Навч. посіб. [Текст] / О.І. Міхеєнко. – Суми: Унів. кн., 2009.
2. Пундик Л. Спеціалізована соціальна служба як умова формування здорового способу життя молоді [Текст] / Л. Пундик // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Збірник наукових праць. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. – № 1 (23). – С. 145 – 151.

4. До навчальної дисципліни «Соціальна профілактика».

Основна

1. Капська А.Й. Профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі [Текст] / А.Й. Капська // Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: Навч.-метод. посібник [Текст] / А.Й. Капська. – К.: УЦДССМ, 2001. – С.177 – 183.
2. Шахрай В.М. Технології соціальної роботи: Навчальний посібник [Текст] / В.М. Шахрай. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 464с.

Додаткова

1. Комплексна допомога бездоглядним та безпритульним дітям: Метод. посіб. [Текст] / Авт.: Безпалько О.В., Гурковська Л.П., Журвель Т.В. та ін. / За ред. Зверевої І.Д., Петречко Ж.В. – К.: Видпвний дім «КАЛИТА», 2010. – 376 с.
2. Лютий В.П. Соціальна робота з групами девіантної поведінки: Навч. посібник [Текст] / В.П. Лютий. – К., 2000. – С. 33 – 41.

5. До навчальної дисципліни «Соціальна робота з різними групами клієнтів».

Основна

1. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів: Науково-навчально-методичний посібник для студентів, магістрантів, аспірантів та спеціалістів у галузі соціальної педагогіки, соціальної роботи [Текст] / Харченко С.Я., Кратінов М.С., Ваховський Л.Ц., Кратінова В.О., Песоцька О.П., Караман О.Л. –Луганськ: Альма-матер, 2003. – 198 с.
2. Тюптя, Л.Т., Іванова, І.Б. Соціальна робота: теорія і практика: Навч. посіб. [Текст] / Л.Т. Тюптя, І.Б. Іванова. – К.: Знання, 2008. – 574 с.

Додаткова

1. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. [Текст] / За заг. ред. І.Д. Зверєвої. – К.: ДЦССМ, 2004. – 256 с.
2. Трубавіна І.М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю. Навчальний посібник [Текст] / І.М. Трубавіна. – К.: ДЦССМ. – 2003. – 132 с.

**IV. СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ДОДАТКОВОГО
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **40** тестових питання, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1.	Питання на обрання вірної відповіді	30
2.	Питання на встановлення відповідності	10
	Усього	40

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1.	За темами навчальної дисципліни № 1 «Методи соціальних досліджень»	8 (6+2)
2.	За темами навчальної дисципліни № 2 «Сім'єзнавство»	8 (6+2)
3.	За темами навчальної дисципліни № 3 «Формування здорового способу життя»	8 (6+2)
4.	За темами навчальної дисципліни № 4 «Соціальна профілактика»	8 (6+2)
5.	За темами навчальної дисципліни № 5 «Соціальна робота з різними групами клієнтів»	8 (6+2)
	Усього	40 (30+10)

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$30 \cdot 2 = 60$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$10 \cdot 4 = 40$
		4/4 – за кожену вірно встановлену відповідність	
	Усього		100